

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10 и 123/12), член 57 став 2 и став 3 и член 59 став 5 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09, 67/10 и 26/13), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А **за издавање согласности** **(неофицијален пречистен текст)¹**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука се пропишуваат:

- видот на документацијата, начинот на нејзиното доставување и условите и постапката за издавање претходна согласност за измена и/или дополнување на статут на банка;
- видот на документацијата, начинот на нејзиното доставување и условите и постапката за издавање претходна согласност за отпочнување со вршење на активност од членот 7 став 1 точки 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 23 од Законот за банките;
- документите, податоците и информациите за издавање претходна согласност за именување член на надзорен одбор, начинот на нивното доставување, како и начинот и постапката за нивното оценување;
- документите, податоците и информациите за издавање претходна согласност за именување член на управен одбор, начинот на нивното доставување, како и начинот и постапката за нивното оценување;
- видот на документацијата, начинот на нејзиното доставување и условите и постапката за издавање претходна согласност за основање подружница, филијала или претставništvo на банка во странство или за стекнување капитални делови во банка;
- видот на документацијата, начинот на нејзиното доставување и условите и постапката за издавање претходна согласност за основање или стекнување капитален дел во небанкарска финансиска институција или во нефинансиска институција, директно или индиректно, кој изнесува над 10% од сопствените средства на банката;

¹ Ова претставува неофицијален пречистен текст на Одлуката за издавање на согласности. Неофицијалниот пречистен текст на Одлуката за издавање на согласности се состои од: Одлуката за издавање согласности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/13), Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за издавање согласности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/18) и Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за издавање согласности („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 50/19).

- видот на документацијата, начинот на нејзиното доставување и условите и постапката за издавање претходна согласност за отворање претставништво на странска банка;
- видот на документацијата, начинот на нејзиното доставување и условите и постапката за издавање претходна согласност за промена на име и седиште на банка;
- документите, податоците и информациите за издавање претходна согласност за стекнување акции во банка, чиј кумулативен номинален износ изнесува или надминува 5%, 10%, 20%, 33%, 50% и 75% од вкупниот број акции, односно од вкупниот број издадени акции со право на глас, начинот на нивното доставување, како и начинот и постапката за нивното оценување.

II. ИЗДАВАЊЕСОГЛАСНОСТ ЗА ИЗМЕНА И/ИЛИ ДОПОЛНУВАЊЕ НА СТАТУТ НА БАНКА

2. Кон барањето за издавање согласност за измена и/или дополнување на статут на банка, банката доставува:

- одлука на собранието на банката за измена и/или дополнување на статутот, којашто ќе стапи во сила по издавањето согласност од гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: гувернерот) или предлог-одлука на надзорниот одбор за измена и/или дополнување на статутот, којашто ќе стапи во сила по усвојувањето на измената и/или дополнувањето на статутот од страна на собранието на банката и по издавањето согласност од гувернерот. Во одлуката/предлог-одлуката треба да биде содржан текстот на измената и/или дополнувањето на статутот на банката;
- образложение на потребата за измената и/или дополнувањето на статутот на банката;
- пречистен текст на статутот во кој ќе бидат означени измените и/или дополнувањата за кои се бара согласност.

3. При одлучувањето по барањето од точката 2 од оваа одлука, се оценува далипредложената изменаи/или дополнувањена статутот е во согласност со законските прописи и пропишаните супервизорски стандарди.

4. Врз основа на оценката од точката 3 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност за измена и/или дополнување на статутот на банката или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

По донесувањето на решението за издавање согласност за измена и/или дополнување на статутот, банката е должна да достави до Народната банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Народната банка) пречистен текст на статутот со усвоените измени во рок од 15 дена од нивното усвојување.

III. ИЗДАВАЊЕСОГЛАСНОСТ ЗА ОТПОЧНУВАЊЕ СО ВРШЕЊЕ НА АКТИВНОСТА ОД ЧЛЕНОТ 7 СТАВ 1 ТОЧКИ 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 И 23 ОД ЗАКОНОТ ЗА БАНКИТЕ

5. Кон барањето за издавање согласност за отпочнување со вршење на активноста од членот 7 став 1 точки 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 23 од Законот за банките (во понатамошниот текст: нова финансиска активност), банката доставува:

5.1. Елаборат за оправданоста за отпочнување со вршење нова финансиска активност, во кој треба да бидат разработени причините, целите и очекуваните финансиски резултати.

5.2. Назив на организацискиот дел кој ќе биде носител на новата финансиска активност и неговата поставеност во рамките на организациската структура на банката.

5.3. Податоци за бројот и образованието на лицата кои ќе бидат вклучени во извршувањето на новата финансиска активност, како и идентитетот, образованието и искуството на лицата со посебни права и одговорности, во чија надлежност ќе биде вршењето на новата финансиска активност (образец 5).

5.4. Податоци за информативниот систем и техничката опременост на банката кои ќе се користат при вршењето на новата финансиска активност, при што:

- документацијата за информативниот систем треба да се темели врз минимумот стандарди за сигурност на информативниот систем и за обезбедување непрекинатоство работењето, согласно со Одлуката за сигурноста на информативниот систем на банката. Доколку е предвидено функционирањето на новата финансиска активност да зависи од користење услуги од надворешни лица (друштво за помошни банкарски услуги), се доставуваат соодветни податоци за примената на стандардите за сигурност на информативниот систем и за обезбедување непрекинатоство во работењето од страна на тие лица;
- документацијата за техничката опременост треба да содржи податоци за деловниот простор каде што ќе работи банката (сопствен, изнајмен, локација, површина и динамика на неговото опремување за пуштање во употреба) и за техничката опрема, кои ќе се користат при вршењето на новата финансиска активност. Банката треба да достави документација за основните карактеристики на серверите, комуникациското поврзување и базите на податоци кои ќе се користат при вршењето на новата финансиска активност, како и за начинот на функционирање на главните компоненти на информативниот систем и на апликативните решенија.

5.5. Предлог-политики и интерни актиза вршење на новата финансиска активност, како и процедури за системот на внатрешна контрола, активностите на внатрешната ревизија во рамките на организацискиот дел кој ќе ја врши новата финансиска активност и процедури за соодветно вклучување на новата

финансиска активност во процесот на спречување перење пари и финансирање на тероризмот.

5.6. Проекција на приходите и расходите поврзани со вршењето на новата финансиска активност, за наредните три години. Проектиите треба да содржат коментар за секоја одделна категорија на приход и расход, како и основните претпоставки врз кои се темелаттие.

5.7. Доказ за добиена дозвола или согласност од надлежна институција или за добиено мислење од надлежен орган, доколку таква дозвола, согласност или мислење се предвидени со друг закон.

6. Кон барањето за издавање согласност за издавањеелектронски пари, покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката доставува и:

- план за внатрешна ревизија на таа активност, најмалку за првите две години од нејзиното вршење;
- други податоци и информации согласно со Одлуката за условите и начинот на работа на друштвото за издавање електронски пари.

7. Кон барањето за издавање согласност за вршење платен промет во земјата и платен промет со странство, вклучувајќи и купопродажба на девизи (во понатамошниот текст: платен промет со странство), покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката доставува:

- податоци за лицето со посебни права и одговорности кое ќе биде надлежно за вршење на платниот промет во земјата, односно за платниот промет со странство, коешто треба да има најмалку петгодишно искуство во банкарското работење, од кои најмалку три години во платниот промет во земјата, односно во платниот промет со странство (образец 5);
- тарифи за услугите во платниот промет;
- план за внатрешна ревизија на таа активност, најмалку за првите две години од нејзиното вршење.

Политиките и интерните актиод потточката 5.5 од оваа одлука за вршење платен промет треба да содржат најмалку:

- процедура за начинот на извршување на внатрешниот платен промет и меѓубанкарскиот платен промет;
- процедура за отварање на сметки на депонентите за вршење на платен промет во земјата;
- термински план за работа со учесниците во платниот промет;
- начин на комуницирање со учесниците во платниот промет.

Кон барањето за издавање согласност за вршење платен промет со странство, покрај документацијата од ставот 1 од оваа точка и точката 5 од оваа одлука, банката доставува и доказ за отпочната процедура за приклучување на СВИФТ (S.W.I.F.T).

8. Кон барањето за издавање согласност за брз трансфер на пари, покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката ја доставува и

документацијата пропишана од страна на Народната банка за издавање согласност за вршење брз трансфер на пари.

9. Кон барањето за издавањесогласност за тргување со девизни средства (што вклучува и тргување со благородни метали), тргување со хартии од вредност и тргување со финансиски деривати, покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката доставува и:

9.1. Стратегија за инвестирање којашто најмалку содржи: опис на видовите инструменти со кои ќе се тргува, прифатливото ниво на ризик, обемот на планирано тргување со секој инструмент, начинот на вршење стрес-тестирање, како и дефинирање на системот на лимити на изложеност и/или лимити на дозволени загуби за:

- секој одделен ризик на кој ќе биде изложена банката со вршењето на новата финансиска активност;
- секој одделен организациски дел кој ќе биде вклучен во вршењето на новата финансиска активност;
- секој одделен инструмент (хартија од вредност, финансиски дериват) со кој ќе тргува банката;
- секое лице кое ќе врши тргување во име и за сметка на банката.

9.2. Процедури за процесот на одлучување и одговорностите на одделните лица вклучени во тој процес, вклучувајќи и процедури за начинот на одлучување во случај на надминување на утврдените лимити.

9.3. Податоци за начинот на функционално разграничување помеѓу организацискиот дел кој ќе ја врши новата финансиска активност и останатите делови на банката, од аспект на заштитата на доверливоста на податоците и избегнувањето судир на интереси.

9.4. Податоци за разграничувањето на функцијата на примање и спроведување на налозите за тргување (англ. front office) од функцијата на склучување на налозите за тргување (англ. back office), како и за разграничувањето на линиите на известување до органите надлежни за управување, поврзани со овие две одделни функции.

9.5. План за внатрешна ревизија на новата финансиска активност, најмалку за првите две години од нејзиното вршење.

Кон барањето за издавање согласност за тргување со девизни средства (што вклучува и тргување со благородни метали), тргување со хартии од вредност и тргување со финансиски деривати во странство, банката доставува и:

- сертификат за работа на финансиските пазари за вработените кои ќе ја вршат новата финансиска активност, и тоа најмалку АЦИ сертификат за тргување (ACI Dealing Certificate) наменет за вработените во делот за прием и спроведување на налозите и АЦИ сертификат за порамнување (ACI Settlement Certificate) наменет за вработените во делот за склучување на налозите за тргување;
- доказ за поседување унифициран електронски систем за пристап до информациите на пазарот на пари, хартии од вредност и девизниот

пазар во Република Северна Македонија. Народната банка го организира унифицирањето на електронскиот систем за пристап до информациите на пазарот на пари, хартии од вредност и девизниот пазар во Република Северна Македонија;

- доказ за отпочната процедура за приклучување на СВИФТ, доколку банката врши тргување со девизни средства (што вклучува и тргување со благородни метали), тргување со хартии од вредности тргување со финансиски деривати во странство.

10. Кон барањето за издавање согласност за управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти, покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката доставува и:

- податоци за начинот на функционално разграничување помеѓу организацискиот дел кој ќе ја врши новата финансиска активност и останатите делови на банката, од аспект на заштитата на доверливоста на податоците и избегнувањето судир на интереси;
- пример на стандардизиран договор за управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти кој ги содржи сите права и одговорности на договорните страни, вклучувајќи го и начинот на покривање штета настаната по вина на банката;
- сертификат за инвестициски советник за вработените кои ќе ја вршат новата финансиска активност;
- доказ за поседување електронски систем за пристап до информациите на финансиските пазари и тоа: „Ројтерс“ (Reuters), „Блумберг“ (Bloomberg) или „Тенфор“ (Tenfore);
- доказ за отпочната процедура за приклучување на СВИФТ, доколку банката при вршењето на активноста, управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти, врши тргување во странство.

11. Кон барањето за издавање согласност за давање услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови, покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката доставува и:

- доказ за отпочната процедура за приклучување на СВИФТ;
- податоци за начинот на функционално разграничување помеѓу организацискиот дел кој ќе ја врши новата финансиска активност и останатите делови на банката, од аспект на заштитата на доверливоста на податоците и избегнувањето судир на интереси, особено во поглед на разграничувањето со организациските делови кои вршат тргување со хартии од вредност и управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти;
- пример на стандардизиран договор за давање услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови, во кој ќе се содржат сите права и одговорности на договорните страни, вклучувајќи го и начинот на покривање на штетата настаната по вина на банката;
- податоци за разграничувањето на линиите на известување до надлежните органи на управување со другите организациски делови,

особено во поглед на разграничувањето на линиите на известување со организациските делови кои вршат тргување со хартии од вредност и управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти.

12. Кон барањето за издавање согласност за вршење купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност, покрај документацијата од точката 5 од оваа одлука, банката доставува и:

12.1. Стратегија за купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност којашто најмалку содржи: опис на услугите кои ќе ги нуди банката, поврзани со новата финансиска активност, прифатливото ниво на ризик, обемот на планираната купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност, начинот на вршење стрес-тестирање, како и дефинирање на системот на лимити на изложеност и/или лимити на дозволени загуби за:

- секој одделен ризик на кој ќе биде изложена банката со вршењето на новата финансиска активност;
- секој одделен организациски дел кој ќе биде вклучен во вршењето на новата финансиска активност.

12.2. Процедури за процесот на одлучување и одговорностите на одделните лица вклучени во тој процес, вклучувајќи и процедури за начинот на одлучување во случај на надминување на утврдените лимити.

12.3. Податоци за начинот на функционално разграничување помеѓу организацискиот дел кој ќе ја врши новата финансиска активност и останатите делови на банката, од аспект на заштитата на доверливоста на податоците и избегнувањето судир на интереси.

12.4. План за внатрешна ревизија на новата финансиска активност, најмалку за првите две години од нејзиното вршење.

13. При одлучувањето во врска со барањето за издавање согласност за отпочнување со вршење нова финансиска активност, Народната банка оценува дали банката ќе биде организирана и способна да работи согласно со законските прописи и пропишаните супервизорски стандарди, при што треба да се имаат предвид најмалку следните критериуми:

- банката го поседува пропишаното ниво на сопствени средства потребно за вршење на новата финансиска активност;
- постои економска оправданост за отпочнување со вршење на новата финансиска активност;
- банката има соодветна структура на вработени за ефикасно и успешно вршење на новата финансиска активност. Соодветноста на структурата на вработените се оценува преку потребниот број вработени за вршење на новата финансиска активност, нивните квалификации, како и преку соодветноста на квалификациите на лицата со посебни права и одговорности кои ќе бидат одговорни за вршење на новата финансиска активност. Потребниот број вработени е оној број кој дава сигурност дека банката редовно и

- нормално ќе го извршува планираниот обем на новата финансиска активност. Соодветноста на квалификациите на вработените и на лицата со посебни права и одговорности подразбира поседување на потребното знаење, стручност и искуство за вршење на соодветните задачи поврзани со новата финансиска активност;
- ќе постои функционално разграничување помеѓу вршењето на новата финансиска активност и останатите активности на банката, како и разграничување помеѓу линиите за известување до органите надлежни за управување;
  - ќе биде обезбедена двојна контрола во вршењето на новата финансиска активност, односно нема да биде можно едно лице да ги изврши сите фази на една трансакција, вклучувајќи го и нејзиното сметководствено евидентирање (ова е особено значајно при тргувањето со девизни средства, тргувањето со хартии од вредност, тргувањето со финансиски деривати, управувањето со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти, давањето услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови и купопродажбата, гарантирањето или пласманот на емисија на хартии од вредност);
  - банката има соодветен информативен систем и техничка опременост за успешно и сигурно извршување на новата финансиска активност. Информативниот систем се смета за соодветен доколку ги исполнува стандардите пропишани во Одлуката за сигурноста на информативниот систем на банката, обезбедува континуитет во работењето и ги исполнува критериумите утврдени во оваа одлука потребни за вршење на новата финансиска активност, со што овозможува постојана и сигурна поддршка на новата финансиска активност на банката и дава основа за навремено и точно известување на лицата со посебни права и одговорности и на Народната банка. Банката треба да поседува соодветен деловен простор и техничка опрема кои ќе овозможат сигурно и непречено вршење на новата финансиска активност;
  - новата финансиска активност ќе биде соодветно вклучена во системот на внатрешна контрола, во внатрешната ревизија и во системот за спречување перење пари и финансирање на тероризмот;
  - соодветност на воспоставените политики и процедури за вршење на новата финансиска активност, особено од аспект на можноста за соодветно управување со ризиците на кои ќе биде изложена банката како резултат на новата финансиска активност;
  - ќе биде јасно дефинирана улогата на лицата со посебни права и одговорности кои ќе бидат надлежни за донесување одлуки и следење на вршењето на новата финансиска активност;
  - банката има капацитет за управување со ризиците на кои ќе биде изложена при вршењето на новата финансиска активност;
  - во барањето не постојат недоследности кои не можат да бидат објаснети.

При оценката од ставот 1 од оваа точка, се зема предвид и степенот на усогласеност на банката со прописите кои го регулираат работењето на банките во Република Северна Македонија и степенот на почитување на мерките изречени од страна на Народната банка.

14. Врз основа на оценката од точката 13 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност за отпочнување со вршење на новата финансиска активност или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

15. Доколку, при одлучувањето, се утврди дека е потребна повисока стапка на адекватност на капиталот заради природата, видот и обемот на активностите што ги врши банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности, вклучувајќи ја и новата финансиска активност, гувернерот може да донесе решение за издавање согласност за вршење на новата финансиска активност и во исто време да побара од банката да го постигне потребното ниво на адекватност на капиталот во точно определен временски период.

Банката ќе може да почне да ја врши новата финансиска активност само доколку ја достигне потребната стапка на адекватност на капиталот во рокот утврден во ставот 1 од оваа точка.

Во случаите кога гувернерот ќе оцени дека не се исполнети условите за издавање согласност за вршење на новата финансиска активност или ако на банката и е одземена согласноста за вршење на финансиската активност, банката може да поднесе ново барање за издавање согласност само по истекот на рокот од една година од денот на одбивањето на барањето, односно од денот на повлекување на согласноста.

IV. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА НАДЗОРЕН ОДБОР

16. Кон барањето за издавање согласност за именување член на надзорен одбор на банка, банката доставува:

16.1. Одлука на собранието на банката за именување на предложениот член на надзорен одбор, која ќе стапи во сила по издавањето согласност од гувернерот. Во одлуката се наведува периодот за кој се именува предложениот член, имајќи ги предвид одредбите од Законот за банките и статутот на банката, кои се однесуваат на времетраење на мандатот на членовите на надзорен одбор.

16.2. Податоци (име и презиме, место и датум на раѓање, адреса на живеење, матичен број и број на лична карта) на предложениот член на надзорен одбор, преземени од личната карта, односно копија од пасошот на предложениот член на надзорен одбор (странско физичко лице). Во прилог кон податоците за предложениот член преземени од личната карта, се доставува изјава од лицето дека се тоа негови и точни податоци, заверена од овластено лице (нотар).

16.3. Уверение за завршено високо образование на предложениот член на надзорен одбор.

16.4. Пополнет прашалник за член на надзорен одбор на банка (образец 1). Потписот на предложенолицето за член на надзорен одбор, кое го пополнило прашалникот, треба да биде заверен кај овластено лице (нотар).

Предложеното лице е должно да даде одговор на секое од прашањата содржани во прашалникот.

16.5. Потврда од надлежен суд или друга надлежна институција дека против предложеното лице за член на надзорен одбор нема изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност.

16.6. Образложение од предложеното лице за член на надзорен одбор за начинот на кој неговото стекнато искуство ќе придонесе за успешно извршување на задачите како член на надзорниот одбор на банката. Лицето предложено за член на надзорен одбор треба да ги има предвид одговорностите и надлежностите на членовите на надзорен одбор на банка и стандардите коишто треба да ги почитуваат банките согласно со прописите.

16.7. Податоци од Централниот регистар за тоа дали предложеното лице е евидентирано како управител, член на орган на управување или надзор во некое правно лице. Податоците треба да се со датум не постар од еден месец пред датумот на поднесување на барањето за издавање согласност до Народната банка.

16.8. Копија од актот, доколку таков акт е издаден, на надлежен орган за супервизија на банки и други небанкарски финансиски институции (освен акт на Народната банка) со кој на предложеното лице за член на надзорен одбор му била издадена согласност за член на орган на банка или друга небанкарска финансиска институција. Во случај кога надлежниот странски орган за супервизија на банки и други небанкарски финансиски институции не издава формална согласност, во барањето треба да се наведе оваа околност.

16.9. Оцената на соодветноста на предложениот член на надзорен одбор, од која ќе може да се утврди исполнувањето на одделните критериуми за член на надзорниот одбор и соодветноста на предложениот член на надзорниот одбор заедно со останатите членови, согласно со регулативата на Народната банка за правилата за добро корпоративно управување во банка.

16.10. Потврда од банката дека лицето кое е предложено за независен член на надзорниот одбор и физичките лица поврзани со него:

- не се вработени или не се лица со посебни права и одговорности во банката;
- не се акционери со квалификувано учество во банката или не застапуваат акционер со квалификувано учество во банката;
- не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија кое во тој период вршело ревизија на работењето на банката;
- во последните три години пред датумот на поднесување на барањето, немале материјален интерес или деловен однос со банката во вредност која просечно годишно надминува 3 милиони денари.

16.11. Народната банка по службена должност обезбедува потврда за (не)осудуваност на предложениот член, во смисла на членот 83 став 3 од

Законот за банките, од надлежниот суд. Доколку лицето кое е предложено за член на надзорен одбор е странско лице, должно е самото да обезбеди ваква потврда од надлежните институции во странската земја.

Народната банка, по службена должност, може да побара и дополнителни документи, податоци и информации од соодветен надлежен орган во земјата или странство заради оценка на репутацијата или интегритетот на предложеното лице за член на надзорниот одбор.

16.12. Друга документација која Народната банка може да ја побара при процесот на одлучување дали предложеното лице ги исполнува критериумите за член на надзорен одбор на банка, пропишани со Законот за банките.

17. Кон барањето за издавање согласност за повторно именување член на надзорниот одбор на банката (реизбор), банката ја доставува документацијата од точката 16 потточките 16.1. (одлука за повторно именување), 16.2. (доколку е истечена важноста на претходно доставените документи или настанала промена во однос на податоците), 16.4., 16.5., 16.7., 16.8. (доколку е настаната промена во членството во органи на управување и/или надзор или лицето било предмет на нова оценка на друг орган на супервизија), 16.9., 16.10. (за независните членови) и 16.11. (за странско физичко лице) од оваа одлука, како и:

- записниците од состаноците на надзорниот одбор одржани за период од најмалку една година пред поднесување на барањето;
- сите годишни оценки на соодветноста и работата на предложеното лице за член на надзорен одбор, за претходниот период во кој лицето било член на надзорниот одбор, извршени согласно со Законот за банките и регулативата на Народната банка за правилата на добро корпоративно управување;
- потврда од банката дали предложеното лице за член на надзорен одбор и лицата поврзани со него користат кредити или други облици на изложеност или имаат депозити во банката. Доколку наведените лица користат кредити или други облици на изложеност или имаат депозити во банката, банката потврдува и дека спрема нив не се применуваат поповолни услови од оние коишто важат за другите клиенти на банката при еднакво ниво на ризик;
- дополнителни документи, податоци и информации кои Народната банка може да побара при процесот на одлучување.

18. Со предложеното лице за член на надзорен одбор на банка може да се спроведе интервју заради оценка на неговите познавања на прописите од областа на банкарството и/или финансиите, познавање на банката во која е предложено за член на надзорниот одбор, неговото разбирање за одговорностите и надлежностите на надзорниот одбор и неговото искуство.

19. При одлучувањето во врска со барањето за издавање согласност за член на надзорен одбор, врз основа на доставената документација од точката 16 или точката 17 од оваа одлука и спроведеното интервју од точката 18 од оваа одлука, Народната банка оценува дали предложеното лице за член на надзорен одбор ги исполнува критериумите пропишани со Законот за банките.

Познавањето на прописите од областа на банкарството и/или финансиите подразбира познавање на Законот за банките, како и останатите банкарски и финансиски прописи и практика која е значајна за работењето на банките, вклучувајќи и познавања за банката во која лицето е предложено за член на надзорниот одбор, од аспект на работењето и управувањето со банката. Исполнувањето на овој критериум се потврдува врз основа на претходното искуство на кандидатот и/или врз основа на интервју со кандидатот. Доколку на интервјуто предложениот кандидат не покаже основни познавања на прописите од областа на банкарството и/или финансиите и/или познавања за банката, ќе се смета дека не го исполнува овој критериум.

Предложеното лице за член на надзорниот одбор ќе се смета дека има соодветна репутација доколку е чесен, компетентен, работлив и дава сигурност дека со своето работење нема да ја загрози стабилноста и сигурноста на банката и нема да го наруши нејзиниот углед и доверба. Тоа подразбира дека за ова лице нема доказ за:

- негова претходна вклученост во деловно работење или активности кои значеле непочитување на прописите, деловните практики и процедури, непочитување на правилата за добро корпоративно управување и договорните обврски кон банката или други правни лица;
- нарушување или загрозување на интересите на правното лице каде што работело или работи и на интересите на неговите доверители;
- несоодветна соработка или одбивање да соработува со надлежни органи, вклучувајќи и супервизорски органи;
- одбивање, одземање или повлекување согласност за вршење одредена функција од страна на надлежен орган, вклучувајќи и супервизорски орган;
- негова осудуваност во смисла на членот 83 став 3 од Законот за банките.

Доколку предложеното лице за член на надзорен одбор претходно било лице со посебни права и одговорности во банката или во некоја друга банка се оценува дали од страна на лицето имало непочитување на одредбите од Законот за банките и прописите донесени врз основа на тој закон и/или непостапување по мерките изречени од гувернерот, со што биле или се загрозени стабилноста и сигурноста на банката, другата банка или нивните депоненти. Преку доставената докуменатација и документацијата со која располага Народната банка, се оценува неговото присуство, учество и придонес во работата на надзорниот одбор.

При оцената дали предложеното лице ќе посветува доволно време за извршување на обврските како член на надзорниот одбор, се земат предвид неговите членства во органи на управување и/или надзор во други правни лица или непрофитни организации, природата на секое членство односно функција (извршна или неизвршна), вообичаениот број седници на кои треба да присуствува лицето како резултат на тие членства и потребното време за извршување на други професионални ангажмани кои ги има. Доколку предложеното лице претходно било член на надзорниот одбор на банката, се зема предвид и неговата вклученост во работата на надзорниот одбор на

банката, преку неговото присуство и активност на седниците на надзорниот одбор.

Доколку предложеното лице претходно било член на надзорниот одбор на банката, при оцената дали ќе избегнува судир на интересите, се зема предвид начинот на кој постапувало кога надзорниот одбор разгледувал и одлучувал за прашања во кои постоел судир помеѓу неговиот личен интерес, вклучувајќи го и интересот на лицата поврзани со него и интересот на банката.

При оцената на соодветноста на предложеното лице за член на надзорниот одбор заедно со останатите членови на надзорниот одбор, се зема предвид дали во составот на надзорниот одбор членуваат лица со знаења и искуство од области коишто се значајни за разбирање на активностите на банката, материјалните ризици на кои таа е изложена и за ефикасно вршење надзор над работењето на банката, следење и оценување на работењето и одлуките на управниот одбор на банката.

Доколку предложеното лице за член на надзорниот одбор е странско лице со искуство како член на органи на финансиски институции, соодветни податоци за утврдување на неговото искуство и репутација можат да се побараат од супервизорскиот орган на земјата од каде што доаѓа.

20. Врз основа на оценката извршена согласно со точката 19 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност за именување член на надзорен одбор или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

По издавањето на согласноста за именување на предложеното лице за член на надзорен одбор на банката, банката е должна да достави решение до Народната банка за извршен упис на лицето во Централниот регистар на Република Северна Македонија. Решението се доставува во рок од пет дена по извршениот упис.

V. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВЕН ОДБОР

21. Кон барањето за издавање согласност за именување член на управен одбор на банка, банката доставува:

21.1. Одлука на надзорниот одбор на банката за именување на предложениот член на управен одбор, која ќе стапи во сила по издавањето согласност од гувернерот. Во одлуката се наведува периодот за кој се именува предложениот член, имајќи ги предвид одредбите од статутот на банката кои се однесуваат на траење на мандатот на членовите на управниот одбор. Кон одлуката треба да се достави и образложение од надзорниот одбор за причините за именување на лицето предложено за член на управниот одбор на банката, како и образложение на придобивките за банката од неговото именување.

Кон одлуката на надзорниот одбор на банката, се доставува и оцената за соодветноста на лицето предложено за член на управниот одбор на банката, од која ќе може да се утврди исполнувањето на одделните критериуми за член на

управниот одбор и соодветноста на предложениот член на управниот одбор заедно со останатите членови, согласно со регулативата на Народната банка за правилата на добро корпоративно управување.

21.2. Податоци (име и презиме, место и датум на раѓање, адреса на живеење, матичен број и број на лична карта) на предложениот член на управен одбор, преземени од личната карта, односно копија од пасошот на предложениот член на управен одбор (странско физичко лице). Во прилог кон податоците за предложениот член преземени од личната карта, се доставува изјава од лицето дека се тоа негови и точни податоци, заверена од страна на овластено лице (нотар).

21.3. Уверение за завршено високо образованиена предложениот член на управен одбор.

21.4. Пополнет прашалник за член на управен одбор на банка (образец 2). Потписот на предложеното лице за член на управен одбор кое го пополнило прашалникот треба да биде заверен кај овластено лице (нотар). Предложеното лице за член на управен одбор е должно да даде одговор на секое од прашањата/барањата содржани во прашалникот.

21.5. Доказ за најмалку шестгодишно работно искуство од областа на финансиите или банкарството или тригодишно работно искуство како лице со посебни права и одговорности во банка со активности соодветни на банката во која се именува предложеното лице за член на управен одбор. Како доказ за исполнување на овој услов се доставува потврда од правните лица во кои го стекнал потребното искуство за член на управен одбор во банка.

21.6. Програма за работа на предложеното лице за член на управен одбор, одобрена од надзорниот одбор на банката, за периодот на неговиот мандат. Програмата треба да ги содржи најмалку следниве работи:

- опис на состојбата во која се наоѓа банката во која лицето е предложено за член на управен одбор, вклучувајќи и опис на местото и улогата на таа банка на пазарот;
- опис на планираните активности во областите од работењето на банката кои ќе бидат во надлежност на предложеното лице за член на управен одбор, согласно со интерните акти на банката, во периодот на неговиот мандат.

21.7. Решение со кое се дозволува престој заради работа во Република Северна Македонија (за странско физичко лице). Банката е должна да доставуваново решение за престој заради работа во Република Северна Македонија до Народната банка во рок од петнаесет дена од истекот на важноста на претходното решение, во текот на периодот за кој лицето предложено за член на управен одбор има добиено согласност од гувернерот.

21.8. Потврда од надлежен суд или друга надлежна институција дека против предложеното лице за член на управен одбор нема изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност.

21.9. Препораки од најмалку две лица со искуство од областа на банкарството и/или финансиите, од кои едното лице не е лице со посебни права и одговорности во банката во која лицето се именува за член на управниот одбор, ниту е лице поврзано со банката.

21.10. Образложение од лицето предложено за член на управен одбор за начинот на кој неговото стекнато искуство ќе придонесе за успешно извршување на задачите како член на управниот одбор на банката. Лицето предложено за член на управен одбор треба да ги има предвид одговорностите и надлежностите на членовите на управен одбор на банка и стандардите коишто треба да ги почитуваат банките согласно со прописите.

21.11. Податоци од Централниот регистар за тоа дали предложеното лице е евидентирано како управител, член на орган на управување или надзор во некое правно лице. Податоците треба да се со датум не постар од еден месец пред датумот на поднесување на барањето за издавање согласност до Народната банка.

21.12. Изјава од предложеното лице кое е управител или член на орган на управување во друго правно лице освен во правните лица предвидени во членот 83 став 8 од Законот за банките, дека таквата функција ќе му престане веднаш по издавањето на согласноста од страна на Народната банка за негово именување за член на управниот одбор на банката.

21.13. Изјава од предложеното лице за престанок на работниот однос во друго правно лице веднаш по издавањето на согласноста од страна на Народната банка за негово именување за член на управниот одбор на банката или друг сличен документ од кој ќе може да се потврди исполнувањето на критериумот дека лицето коешто е предложено за член на управниот одбор ќе биде во постојан работен однос во банката.

21.14. Копија од актот, доколку таков акт е издаден, на надлежен орган за супервизија на банки и други небанкарски финансиски институции (освен акт на Народната банка), со кој на предложеното лице за член на управен одбор му била издадена согласност за член на орган на банка или друга небанкарска финансиска институција. Во случај кога надлежниот странски орган за супервизија на банки и други небанкарски финансиски институции не издава формална согласност, во барањето треба да се наведе оваа околност.

21.15. Изјава од предложеното лице за член на управниот одбор, дадена под целосна кривична и материјална одговорност, дали заедно со друго физичко лице директно или индиректно и/или преку договор, остварува контрола врз домашно или странско трговско друштво.

21.16. Народната банка, по службена должност, обезбедува потврда за (не)осудуваност на предложениот член, во смисла на членот 83 став 3 од Законот за банките, од надлежниот суд. Доколку предложениот член има соработник во смисла на Законот за банките, Народната банка по службена должност обезбедува потврда за (не)осудуваност на соработникот од надлежниот суд. Доколку се работи за странски лица, ваквите потврди издадени од надлежните институции во странската земја треба да бидат доставени кон барањето за издавање на согласноста.

Народната банка, по службена должност, може да побара од соодветен надлежен орган во земјата или странство и дополнителни документи, податоци и информации заради оцена на репутацијата или интегритетот на предложеното лице за член на управниот одбор.

21.17. Друга документација којашто Народната банка ќе ја побара во процесот на одлучување.

22. Најмалку едно од предложените лица за членови на управниот одбор на банка е должно да достави потврда од надлежна институција за познавање на македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и доказ дека има постојано живеалиште во Република Северна Македонија.

23. Кон барањето за издавање согласност за повторно именување на член на управниот одбор на банката (реизбор), банката ја доставува документацијата од точката 21 потточките 21.1. (одлука за повторно именување заедно со оцената за соодветноста), 21.2. (доколку е истечена важноста на претходно доставените документи или настанала промена во однос на податоците), 21.4., 21.6., 21.7. (за странско физичко лице), 21.8., 21.11., 21.14. (доколку е настаната промена во членството во органи на управување и/или надзор на друштва или организации или лицето било предмет на нова оцена на друг орган на супервизија), 21.15. и 21.16. (за странско физичко лице) од оваа одлука, како и:

- потврда од банката дали предложеното лице за член на управен одбор и лицата поврзани со него користат кредити или други облици на изложеност или имаат депозити во банката. Доколку наведените лица користат кредити или други облици на изложеност или имаат депозити во банката, банката потврдува и дека спрема нив не се применуваат поповолни услови од оние коишто важат за другите клиенти на банката при еднакво ниво на ризик и
- друга документација којашто ќе ја побара Народната банка во процесот на одлучување.

24. Со предложеното лице за член на управен одбор на банка може да се спроведе интервју, заради оцена на неговите познавања на прописите од областа на банкарството и/или финансиите, познавањето на банката во која е предложен за член на управен одбор, неговото разбирање за одговорностите и надлежностите на управниот одбор и стекнатото искуство во областа на банкарството или финансиите.

25. При одлучувањето во врска со барањето за издавање согласност за член на управен одбор, врз основа на доставената документација од точката 21 или точката 23 од оваа одлука и спроведеното интервју од точката 24 од оваа одлука, Народната банка оценува дали предложеното лице за член на управен одбор ги исполнува критериумите пропишани со Законот за банките.

Познавањето на прописите од областа на банкарството и/или финансиите подразбира познавање на Законот за банките, подзаконските акти кои произлегуваат од овој закон, како и останатата банкарска и финансиска регулатива и практика која е од значење за работењето на банките, вклучувајќи и познавања за банката во која лицето е предложено за член на управен одбор,

од аспект на обезбедување услови за нејзино работење во согласност со прописите, како и карактеристиките и движењата во банкарскиот систем во Република Северна Македонија. Исполнувањето на овој критериум се потврдува врз основа на претходното искуство на кандидатот и/или врз основа на интервју со кандидатот. Доколку на интервјуте предложениот кандидат не покаже познавања на прописите од областа на банкарството и/или финансиите и/или состојбата во банката, ќе се смета дека не го исполнува овој критериум.

Поседување соодветно искуство кое се оценува најмалку преку:

- успешно шестгодишно работно искуство од областа на финансиите или банкарството;
- успешно тригодишно работно искуство како лице со посебни права и одговорности во банка со активности соодветни на банката во која се именува предложениот член.

Предложениот член на управниот одбор ќе се смета дека има соодветна репутација доколку е чесен, компетентен, работлив и дава сигурност дека со своето работење нема да ја загрози стабилноста и сигурноста на банката и нема да го наруши нејзиниот углед и доверба. Тоа подразбира дека за ова лице нема доказ за:

- негова претходна вклученост во деловно работење или активности кои значеле непочитување на прописите, деловните практики и процедури, непочитување на правилата за добро корпоративно управување и договорните обврски кон банката или други правни лица;
- нарушување или загрозување на интересите на правното лице каде што работело или работи и на интересите на неговите доверители;
- несоодветна соработка или одбивање да соработува со надлежни органи, вклучувајќи и супервизорски органи;
- одбивање, одземање или повлекување согласност за вршење одредена функција од страна на надлежен орган, вклучувајќи и супервизорски орган;
- негова осудуваност, вклучувајќи и осудуваност на соработникот доколку го има, во смисла на членот 83 став 3 и став 4 од Законот за банките.

Доколку предложеното лице за член на управен одбор претходно било лице со посебни права и одговорности во банката или во некоја друга банка се оценува дали од страна на лицето имало непочитување на одредбите од Законот за банките и прописите донесени врз основа на тој закон и/или непостапување по мерките изречени од гувернерот, со што биле или се загорзени стабилноста и сигурноста на банката или нејзините депоненти.

Доколку предложеното лице претходно било член на управниот одбор на банката, при оцената дали ќе избегнува судир на интересите, се зема предвид начинот на кој постапувало кога управниот одбор разгледувал и одлучувал за прашања во кои постоел судир помеѓу неговиот личен интерес, вклучувајќи го и интересот на лицата поврзани со него и интересот на банката.

При оцената на соодветноста на предложеното лице за член на управниот одбор заедно со останатите членови на управниот одбор, се зема

предвид дали во составот на управниот одбор членуваат лица со стручни знаења, искуство и способности кои овозможуваат независно управување на банката, разбирање на активностите коишто ги врши банката и материјалните ризици на кои таа е изложена.

Доколку предложеното лице за член на управен одбор е странско лице со искуство како член на органи на финансиски институции, соодветни податоци за утврдување на неговото искуство и репутација можат да се побараат од супервизорскиот орган на земјата од каде доаѓа.

26. Врз основа на оценката од точката 25 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност за член на управен одбор или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

27. Народната банка може да издаде согласност за предложеното лице за член на управен одбор на банката со пократок рок од рокот назначен во барањето, доколку оцени дека е потребно.

28. По издавањето на согласноста за именување на предложеното лице за член на управен одбор на банката, банката доставува:

- решение за извршен упис на лицето во Централниот регистар на Република Северна Македонија. Решението се доставува во рок од пет дена по извршениот упис;
- доказ дека лицето повеќе не е управител или член на орган на управување на друго правно лице, освен во правните лица од член 83 став 8 од Законот за банките, доколку пред издавањето на согласноста лицето извршувало таква функција. Доказот се доставува во рок од пет дена од уписот на членот на управниот одбор во Централниот регистар на Република Северна Македонија.
- доказ дека лицето засновало постојан работен однос во банката како член на управен одбор.

VI. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ОСНОВАЊЕ ПОДРУЖНИЦА, ФИЛИЈАЛА ИЛИ ПРЕТСТАВНИШТВО ВО СТРАНСТВО ИЛИ СТЕКНУВАЊЕ КАПИТАЛЕН ДЕЛ ВО БАНКА

Основање подружница или филијала во странство

29. Кон барањето за издавање согласност за основање подружница или филијала во странство, банката доставува:

29.1. Одлука на надлежниот орган на банката за основање подружница, односно филијала во странство.

29.2. Елаборат за оправданоста за основање на подружницата, односно филијалата во странство, во кој треба да бидат разработени целите, висината на капиталот што се вложува (доколку има вакво вложување), очекувањата во поглед на висината на финансискиот резултат и финансиските показатели за првите три години од работењето на подружницата, односно филијалата.

29.3. Список на акционери со квалификувано учество во подружницата, доколку има вакви акционери.

29.4. Програма за работа која треба да ги содржи најмалку финансиските активности кои ќе ги врши подружницата, односно филијалата во странство, како и организациската структура на подружницата, односно филијалата.

29.5. Земјата во која ќе се основа подружницата, односно филијалата во странство, како и називот на надлежниот супервизорски орган.

29.6. Седиште на подружницата, односно филијалата во странство од каде ќе можат да се добиваат потребните податоци за работењето на подружницата, односно филијалата на банката.

29.7. Список на лицата со посебни права и одговорности во подружницата, односно во филијалата во странство.

29.8. Податоци за постојните или планираните вложувања во други банки или финансиски институции во земјата или странство.

29.9. Друга документација која Народната банка може да ја побара при процесот на одлучување од точката 30 од оваа одлука.

30. При одлучувањето во врска со барањето за издавање согласност за основање подружница или филијала во странство, Народната банка го оценува влијанието кое ќе го има основањето на подружницата или филијалата во странство врз целокупното работење на банката, од аспект на нејзиното сигурно и стабилно работење, најмалку преку исполнувањето на следниве критериуми:

- финансиската состојба на банката и нејзиното претходно работење даваат можност за проширување на работењето во странство, при што банката ќе ги почитува супервизорските стандарди;
- системите за внатрешна контрола и за известување и сметководство во подружницата, односно филијалата се соодветни и овозможуваат управувањето со ризиците на ниво на банката или банкарската група чиј член е или ќе биде подружницата;
- банката може да ги обезбеди сите потребни информации и податоци за изработка на своите финансиски извештаи или финансиските извештаи на банкарската група и да воспостави систем на проверка на точноста и веродостојноста на добиените податоци и информации од подружницата, односно филијалата во странство;
- прописите и практиките на земјата во која се основа подружницата или филијалата укажуваат на тоа дека Народната банка ќе може ефикасно да ја врши супервизорската функција и дека ќе може да оствари соработка со надлежниот супервизорски орган на таа земја од аспект на почитување на меѓународните принципи и стандарди за соработка и размена на информации за вршење ефикасна супервизија, спроведување администрација, преземање други мерки за решавање на состојбите, повлекување на согласности, укинување на дозволата за статусни промени или укинување на дозволата за основање и работење;

- степенот на усогласеност на прописите и практиките на земјата во која се основа подружницата или филијалата со меѓународните стандарди во доменот на финансиите, финансиското известување и сметководство, спречувањето перење пари и финансирање на тероризмот и слично, не укажува на тоа дека би можело да постои висок ризик кој би ги загрозил стабилноста, сигурноста и репутацијата на банката, односно нејзиното работење во согласност со прописите.

Основање претставништво во странство

31. Кон барањето за издавање согласност за основање на претставништво во странство, банката ја доставува соодветната документација од потточките 29.1, 29.5, 29.6 и 29.7, како и Елаборат за оправданоста за основање претставништво во странство, во кој ќе бидат разработени целите и очекуваните резултати од основањето на претставништвото.

При одлучувањето врз основа на доставената документација, соодветно се применуваат критериумите наведени во точката 30 од оваа одлука.

Стекнување капитален дел во банка

32. Кон барањето за издавање согласност за стекнување капитален дел во друга банка, банката доставува:

32.1. Одлука на надлежен орган на банката за стекнување капитален дел во друга банка, заедно со образложение за целта и оправданоста на стекнувањето и податоци за името и седиштето на банката во која се стекнува капиталниот дел.

32.2. Податок за процентот на учество во капиталот на банката во која се стекнува капиталниот дел.

32.3. Изјава од надлежниот орган на банката во која се стекнува капиталниот дел, дадена под целосна кривична и материјална одговорност, дека банката нема посредно или непосредно повеќе од 5% од вкупниот број на акции на банката која го стекнува капиталниот дел.

32.4. Податоци за постојни или планирани вложувања во други банки или финансиски институции во земјата или странство.

32.5. Друга документација која Народната банка може да ја побара при процесот на одлучување од точката 34 од оваа одлука.

33. Кон барањето за издавање согласност за стекнување капитален дел во странска банка кои значат стекнување со учество во странската банка, покрај податоците од точката 32 од оваа одлука, банката доставува и:

- име и седиште на странската банка;
- податоци за идентитетот на другите акционери со квалификувано учество во странската банка;

- земја во која се наоѓа странската банка, како и називот на надлежниот супервизорски орган во таа земја;
- ревизорски извештај на странската банка за последната година, изработен од страна на меѓународно друштво за ревизија;
- податоци за износот на сопствените средства и стапката на адекватност на капиталот на странската банка;
- податоци за износот на можните капитални делови на странската банка во други банки или финансиски институции;
- извештај за доминантните финансиски активности што ги врши странската банка, за нејзиниот информативен систем и системите за управување со ризиците и внатрешната контрола, како и за плановите за усогласување на информативните системи на странската банка со системите на домашната банка која поднела барање за согласност (овој извештај го изработува само банка која стекнува контрола во странска банка).

34. При одлучувањето во врска со барањето за издавање согласност за стекнување капитален дел во друга банка, Народната банка го оценува влијанието кое ќе го има стекнувањето капитален дел во друга банка врз целокупното работење на банката, од аспект на нејзиното сигурно и стабилно работење, најмалку преку исполнувањето на следните критериуми:

- финансиската состојба на банката овозможува да се оствари планираното вложување во друга банка, при што банката ќе ги почитува пропишаните супервизорски стандарди;
- системите за внатрешна контрола и за известување и сметководство овозможуваат управување со ризиците на ниво на целата банкарска група чиј член е или ќе биде банката;
- банката може да ги обезбеди сите потребни информации и податоци за изработка на консолидирани извештаи на банкарската група и да воспостави систем на проверка на точноста и веродостојноста на добиените податоци и информации од банката во која се стекнува капиталниот дел (во случаи кога постои банкарска група или кога врз основа на стекнувањето капитален дел во друга банка ќе се формира банкарска група);
- организациската или сопственичката структура на банката во која се стекнува капитален дел и постоењето блиски врски со други лица не го отежнува извршувањето ефикасна супервизија и преземањето корективни мерки, на поединечна или на консолидирана основа;
- прописите и практиките на земјата во која се стекнува капиталниот дел во банка укажуваат на тоа дека Народната банка ќе може ефикасно да ја врши супервизорската функција и дека ќе може да оствари соработка со надлежниот супервизорски орган на таа земја од аспект на почитување на меѓународните принципи и стандарди за соработка и размена на информации за вршење ефикасна супервизија, спроведување администрација, преземање други мерки за решавање на состојбите, повлекување на согласности, укинување на дозволата за статусни промени или укинување на дозволата за основање и работење (во случај на стекнување капитален дел во странска банка);
- степенот на усогласеност на прописите и практиките на земјата во која се стекнува капиталниот дел во банка со меѓународните

стандарди во доменот на финансиите, финансиското известување и сметководство, спречувањето на перење пари и финансирањето на тероризмот и слично, не укажува на постоење можност за висок ризик кој би ги загрозил стабилноста, сигурноста и репутацијата на домашната банка, односно нејзиното работење во согласност со прописите (во случај на стекнување капитален дел во странска банка).

При одлучувањето во врска со издавањето согласност за стекнување капитален дел во странска банка, Народната банка може да го контактира надлежниот супервизорски орган на таа странска банка, заради размена на информации и податоци и заради утврдување заеднички пристап за консолидирана супервизија на банкарската група, во согласност со одредбите на Законот за банките.

35. Врз основа на оценката од точките 30, 31 и 34 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност за основање подружница, филијала или претставништво во странство или за стекнување капитален дел во друга банка или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

VII. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ОСНОВАЊЕ ИЛИ СТЕКНУВАЊЕ КАПИТАЛЕН ДЕЛ ВО НЕБАНКАРСКА ФИНАНСИСКА ИНСТИТУЦИЈА ИЛИ ВО НЕФИНАНСИСКА ИНСТИТУЦИЈА КОЈ ИЗНЕСУВА НАД 10% ОД СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА НА БАНКАТА

36. Кон барањето за издавање согласност за основање или стекнување капитален дел во небанкарска финансиска институција или во нефинансиска институција кој изнесува над 10% од сопствените средства на банката (во понатамошниот текст: капитално вложување), банката доставува:

36.1. Одлука на надлежен орган на банката, заедно со образложение за причините, целта и оправданоста на капиталното вложување.

36.2. Предлог-акт за основање на институцијата (во случај кога се основа институција).

36.3. Ревизорски извештај или годишна сметка на институцијата во која се вложува, за последните две години.

36.4. Податоци за процентот на учество во капиталот на институцијата во која се вложува, како и за сопственичката структура на таа институција.

36.5. Податоци за органите на надзор и управување на институцијата во која се вложува.

36.6. Податоци за износот на евентуалните капитални делови на институцијата во која се вложува во други институции.

36.7. Изјава на членовите на надзорниот одбор на банката, дадена под целосна кривична и материјална одговорност, дека со вложувањето не се надминуваат пропишаните супервизорски стандарди.

36.8. Изјава на членовите на надзорниот одбор на банката, дадена под целосна кривична и материјална одговорност, за постоење односно непостоење поврзаност со останатите лица кои се акционери/содружници или лица со посебни права и одговорности во институцијата во која се вложува. Во случај на постоење поврзаност, се даваат подетални податоци за поврзаните лица и начинот на поврзаност на банката со овие лица.

36.9. Друга документација што може да ја побара Народната банка при процесот на одлучување од точката 38 од оваа одлука.

37. Доколку капиталното вложување во небанкарска финансиска институција ѝ овозможува контрола на банката врз таа институција, покрај податоците од точката 36 од оваа одлука, банката доставува и:

- податоци за основната дејност на небанкарската финансиска институција и за идните планови за развој;
- постојни или планирани вложувања во други финансиски и нефинансиски институции во земјата или странство;
- податоци за земјата во која се наоѓа странската институција во која се вложува (доколку станува збор за вложување во странска небанкарска финансиска институција);
- податоци за супервизорскиот орган надлежен за работењето на небанкарската финансиска институција;
- податоци за начинот на идентификување, мерење, следење и контрола на трансакциите со небанкарската финансиска институција и за начинот на воспоставување и одржување соодветни системи за управување со ризик, внатрешна контрола и за известување и сметководство;
- податоци за начинот на обезбедување на потребните информации и податоци за изработка на консолидирани извештаи на банкарската група и начинот на проверка на точноста и веродостојноста на информациите и податоците добиени од небанкарската финансиска институција.

38. При одлучувањето врз основа на доставената документација од точките 36 и 37 од оваа одлука, Народната банка го оценува влијанието кое ќе го има капиталното вложување во небанкарска финансиска или нефинансиска институција врз целокупното работење на банката, од аспект на нејзиното сигурно и стабилно работење, најмалку преку исполнувањето на следните критериуми:

- финансиската состојба на банката овозможува остварување на планираното капитално вложување, при што банката ќе ги почитува пропишаните супервизорски стандарди;
- системите за внатрешна контрола и за известување и сметководство овозможуваат управување со ризиците присутни на ниво на целата група чиј член е или ќе биде банката;
- организациската или сопственичката структура на институцијата во која се вложува не го попречува извршувањето ефикасна супервизија, вклучувајќи го и преземањето корективни мерки на поединечна или на консолидирана основа;

- постоењето блиски врски на институцијата во која се вложува со други лица не го отежнува извршувањето ефикасна супервизија вклучувајќи го и преземањето корективни мерки на поединечна или на консолидирана основа;
- банката може да ги обезбеди сите потребни информации и податоци за изработка на консолидирани извештаи на групата и да воспостави систем за проверка на точноста и веродостојноста на добиените податоци и информации од институцијата во која се вложува (доколку банката е предмет на консолидирана супервизија);
- банката има соодветен систем за управување со ризици, внатрешна контрола, известување и сметководство за идентификување, мерење, следење и контрола на трансакциите со институцијата во која се вложува;
- прописите и практиките на земјата во која банката се стекнува капитален дел укажуваат на тоа дека Народната банка ќе може ефикасно да ја врши супервизорската функција и дека ќе може да оствари соработка со надлежниот супервизорски орган на таа земја од аспект на почитувањето на меѓународните принципи и стандарди за соработка и размена на информации за вршење ефикасна супервизија, спроведување администрација, преземање други мерки за решавање на состојбите, повлекување согласности, укинување на дозволата за статусни промени или укинување на дозволата за основање и работење (во случај на капитално вложување во странска небанкарска финансиска институција);
- степенот на усогласеност на прописите и практиките на земјата во која се вложува со меѓународните стандарди во доменот на финансиите, финансиското известување и сметководство, спречувањето на перење пари и финансирање на тероризмот и слично, не упатува на можност за постоење висок ризик кој би ги загрозил стабилноста, сигурноста и репутацијата на банката, односно нејзиното работење во согласност со прописите (во случај на капитално вложување во странска небанкарска финансиска и нефинансиска институција).

При одлучувањето во врска со издавањето согласност за стекнување капитален дел во странска небанкарска финансиска институција, Народната банка може да го контактира надлежниот супервизорски орган на таа странска институција, заради размена на информации и податоци и заради утврдување заеднички пристап за консолидирана супервизија на банкарската група, во согласност со одредбите на Законот за банките.

39. Врз основа на оценката од точката 38 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност за основање или стекнување капитален дел во небанкарска финансиска институција или во нефинансиска институција, кој изнесува над 10% од сопствените средства на банката или носи решение за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

VIII. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ОТВОРАЊЕ ПРЕТСТАВНИШТВО НА СТРАНСКА БАНКА

40. Кон барањето за издавање согласност за отворање претставништво на странска банка, банката доставува:

40.1. Одлука на надлежниот орган на управување на странската банка за отворање претставништво во Република Северна Македонија.

40.2. Извод од регистарот во кој е регистрирано седиштето на странската банка, од кој се гледа правниот облик и датумот на уписот, како и податоци за сопственичката структура на странската банка.

40.3. Ревизорски извештај за последната година изработен од страна на меѓународно друштво за ревизија.

40.4. Елаборат за оправданоста за отворање претставништво во Република Северна Македонија.

40.5. Податоци за седиштето и за лицето кое ќе раководи со претставништвото.

41. По доставувањето на документацијата од точката 40 од оваа одлука, подносителот на барањето е должен да ја објавува намерата за отворање претставништво во дневен весник, најмалку три дена последователно, а огласот треба да содржи: име и седиште на претставништвото и активности кои ќе ги извршува. Во рок од пет дена од денот на објавувањето, до Народната банка се доставува доказ за објавениот оглас.

42. При анализата на барањето за издавање согласност за отворање претставништво на странска банка, посебно внимание се посветува на финансиската состојба и репутацијата на странската банка.

43. По барањето за отворање претставништво на странска банка, гувернерот донесува решение за издавање согласност или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

Во рок од петнаесет дена по извршениот упис во регистарот на претставништвата на странски лица во Република Северна Македонија, до Народната банка се доставува писмен доказ за извршениот упис. Народната банка се известува за промената на седиштето и лицето кое управува со претставништвото и за затворањето на претставништвото, во рок од пет работни дена од денот на настанатата промена.

IX. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ПРОМЕНА НА ИМЕ И СЕДИШТЕ НА БАНКА

44. Кон барањето за издавање согласност за промена на име и седиште на банка, банката доставува предлог-одлука на надзорниот одбор на банката и образложение за потребата и целта на таквата измена.

45. Доколку се бара промена на седиште, кон барањето од точката 44 од оваа одлука се доставуваат и податоци за деловниот простор каде што ќе биде сместено новото седиште (сопствен или изнајмен, локација, површина и слично)

и за организациските единици на банката коишто ќе функционираат во новото седиште.

Доколку во деловните простории каде што ќе биде сместено новото седиште на банката се планира да се извршуваат и финансиски активности за кои банката има добиено согласност од гувернерот, кон барањето се доставуваат и податоци за информативниот систем и техничката опременост на деловниот простор потребни за вршење на тие финансиски активности, наведени во потточката 5.4 од оваа одлука.

Народната банка може да изврши проверка на седиштето, од аспект на исполнувањето на потребното ниво на техничка опременост и соодветноста на седиштето за нормално извршување на финансиските активности.

46. Доколку се бара промена на име на банка, се внимава со новото име на банката да не се јави можност за забуна во однос на идентитетот на некоја од постојните институции, како и забуна во однос на идентитетот и обемот на активности на банката која бара измена на името.

47. Кон барањето за промена на името и седиштето на банката, до Народната банка се поднесува и барање за измена на статутот на банката, во делот на името и седиштето заедно со документацијата предвидена во точката 2од оваа одлука.

48. По барањето за промена на име и седиште на банка, гувернерот донесува решение за издавање согласност или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

Промената на името и/или седиштето на банката се објавува во дневен весник, најмалку три дена последователно. Доказ за објавениот оглас се доставува до Народната банка, најдоцна во рок од пет дена од денот на неговото објавување во дневен весник.

X. ИЗДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ АКЦИИ ВО БАНКА, ЧИЈ КУМУЛАТИВЕН НОМИНАЛЕН ИЗНОС ИЗНЕСУВА ИЛИ НАДМИНУВА 5%, 10%, 20%, 33%, 50% И 75% ОД ВКУПНИОТ БРОЈ АКЦИИ, ОДНОСНО ОД ВКУПНИОТ БРОЈ ИЗДАДЕНИ АКЦИИ СО ПРАВО НА ГЛАС

49. Лицето кое има намера директно или индиректно, постапно или одеднаш, да стекне акции во банка, чии вкупен кумулативен номинален износ изнесува или надминува 5%, 10%, 20%, 33%, 50% и 75% од вкупниот број акции, односно од вкупниот број издадени акции со право на глас во банката (во понатамошниот текст: стекнување акции во банка), е должно кон барањето за издавање согласност да достави:

49.1. Податоци за бројот на акциите кои лицето има намера да ги стекне, за бројот на акциите кои лицето можеби веќе ги поседува во таа банка, како и податоци за процентот на учество во почетниот капитал на банката пред и по стекнувањето на акциите.

49.2. Соодветната документација предвидена во потточката 2.6 и точките 3, 9 и 10 од Одлуката за издавање дозволи на банка.

49.3. Пополнет прашалник за стекнување акции во банка (образец 3 или 4). Потписот на лицето кое го пополнило прашалникот треба да биде заверен кај овластено лице (нотар). При пополнувањето на прашалникот, потребно е точно и во целост да се даде одговор на секое од прашањата.

49.4. Друга документација која Народната банка може да ја побара при процесот на одлучување од точката 51 од оваа одлука.

50. Кон барањето за издавање согласност, лицето кое има намера да стекне акции, чиј кумулативен номинален износ изнесува најмалку 33% од вкупниот број акции, односно од вкупниот број издадени акции со право на глас, покрај документацијата од точката 49 од оваа одлука, доставува и:

- стратегиски деловен план кој треба да ги содржи очекуваните цели, насоки и перспективи на банката, како и можни предлози за проширување и унапредување на работењето и присуството на пазарот;
- изјава дадена под целосна кривична и материјална одговорност, потпишана од лицето или од надлежен орган на лицето (доколку станува збор за правно лице), дека ќе продолжи да го поддржува работењето на банката и дека доколку е потребно ќе вложи дополнителен капитал во банката.

51. При одлучувањето врз основа на доставената документација од точките 49 и 50 од оваа одлука, се оценува дали лицето кое има намера да стекне акции во банката ги исполнува критериумите пропишани со Законот за банките, со што ќе се овозможи банката да биде организирана и способна да работи согласно со прописите и пропишаните супервизорски стандарди, најмалку преку:

- утврдување на идентитетот на лицето кое има намера да стекне акции во банката, лицата поврзани со него и нивната правна форма;
- утврдување дали финансиската состојба на лицето кое има намера да стекне акции во банката е соодветна во однос на вредноста на акциите кои има намера да ги стекне;
- утврдување на изворите на средства, нивното потекло и легалност;
- репутацијата на лицето кое има намера да стекне акции во банката. За лицето кое има намера да стекне акции во банката ќе се смета дека има соодветна репутација доколку е чесно, компетентно, работливо и дава сигурност дека со своето работење нема да ја загрози стабилноста и сигурноста на банката и нема да го наруши нејзиниот углед и доверба. Тоа подразбира дека за ова лице нема доказ за негова претходна вклученост во деловно работење или активности коишто значеле непочитување на прописите и деловните практики и процедури, нарушување или загрозување на интересите на правното лице каде што работело или работи и на интересите на неговите доверители, несоодветна соработка или одбивање да соработува со надлежни органи, вклучувајќи и супервизорски органи, одбивање, одземање или повлекување согласност за

акционер од страна на надлежен супервизорски орган. Соодветната репутација подразбира и доказ за неосудуваност во смисла на членот 13 став 3 од Законот за банките, вклучувајќи и неосудуваност на соработникот на физичкото лице коешто има намера да стекне акции во банката; оценка на прописите и практиките на земјата од каде доаѓа лицето кое има намера да стекне акции во банката, во поглед на тоа дали Народната банка ќе може ефикасно да ја врши супервизорската функција и дали ќе може да оствари соработка со надлежниот супервизорски орган на таа земја, од аспект на почитувањето на меѓународните принципи и стандарди за соработка и размена на информации за вршење ефикасна супервизија, спроведување администрација, преземање други мерки за решавање на состојбите, повлекување на согласности, укинување на дозволата за статусни промени или укинување на дозволата за основање и работење (ако се работи за странско лице кое има намера да стекне акции во банката);

- утврдување дали степенот на усогласеност на прописите и практиките на земјата од каде доаѓа лицето кое има намера да стекне акции во банката со меѓународните стандарди во доменот на финансиите, финансиското известување и сметководство, спречувањето перење пари и финансирање на тероризмот и слично, не упатува на можноста за постоење висок ризик кој би ги загрозил стабилноста, сигурноста и репутацијата на банката, односно нејзиното работење во согласност со прописите (ако се работи за странско лице кое има намера да стекне акции во банката);
- утврдување дали во барањето постојат недоследности кои не можат да бидат објаснети.

При одлучување врз основа на доставената документацијата од точката 50 од оваа одлука се оценува и можноста за поддршка на планираниот раст на сопствените средства на банката.

52. Во однос на барањето за издавање согласност за стекнување акции во банка коешто лицето ги стекнува врз основа на одлука на надлежен орган во согласност со закон, документацијата што треба да ја достави ова лице и постапката за оценка, соодветно се применуваат одредбите од точките 49, 50 и 51 од оваа одлука.

53. По барањето од точките 49 и 52 од оваа одлука, гувернерот донесува решение за издавање согласност или за одбивање на барањето, во роковите пропишани со Законот за банките.

XI. ФОРМА НА ДОСТАВУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЈАТА И ОСТАНАТИ ИНФОРМАЦИИ И ПОДАТОЦИ ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА

54. Банката, односно подносителот на барањето е должна/должен целосно да го подготви барањето за издавање согласност коешто се поднесува до Народната банка, да провери и да обезбеди дека барањето и документацијата којашто се доставува кон барањето не содржат грешки во поглед на фактите, ниту други пропусти.

Кон барањата за издавање согласности од оваа одлука, банката, односно подносителот на барањето доставува податоци за овластено лице за контакт со Народната банка (име и презиме, телефонски број, адреса на електронска пошта) и доказ за платен надоместок за разгледување на барањето.

Кон барањето треба да биде поднесена целокупната документација пропишана со Законот за банките и оваа одлука. Во текот на постапката може да се јави потреба и од друга дополнителна документација за што Народната банка ја известува банката, односно подносителот на барањето.

55. Документацијата која се доставува кон барањето за издавање на согласностите од точката 1 од оваа одлука, треба да биде во оригинал или копија заверена кај овластено лице (нотар), потпишана од овластеното лице или од соодветниот надлежен орган, да биде чиста, без дополнителни исправки и на македонски јазик. Доколку документот што треба да се достави е на друг јазик, заедно со оригиналот се доставува и превод на македонски јазик, заверен од овластен судски преведувач.

56. Сите потврди, изјави и прашалници кои се дел од документацијата која се доставува кон барањето за издавање согласности од точката 1 од оваа одлука мора да бидат заверени кај овластено лице (нотар) и не смеат да бидат постари од шест месеци пред денот на поднесувањето на барањето за издавање согласност. Сите одлуки кои се дел од документацијата не смеат да бидат постари од шест месеци пред денот на поднесувањето на барањето, освен одлуките донесени од собранието на акционери кои не смеат да бидат постари од една година пред датумот на поднесување на барањето.

Доколку законодавството на земјата од која доаѓа странското лице кое поднесува барањето за согласност од точката 1 од оваа одлука, или законодавството на земјата во која работело тоа лице најмалку пет години пред да го поднесе барањето за согласност од точката 1 од оваа одлука поинаку ја регулира материјата во врска со документацијата којашто се доставува кон барањето, должно е да приложи:

- извадок од соодветниот пропис на странската земја или
- правно мислење од независен адвокат, при што кон мислењето се доставува и документ со кој ќе се потврди дека станува збор за овластен адвокат во странската земја.

Во документите од ставот 2 од оваа точка треба јасно и недвосмислено да биде наведено дека согласно со законодавство на странската земја, одреден документ пропишан со оваа одлука не може да се добие, односно не постои надлежна институција во таа земја која води евиденција и издава документ како пропишаниот во оваа одлука или јасно и недвосмислено да биде наведено на кој начин и преку кој друг документ се докажува одредена околност (пр: изречена забрана за вршење професија, дејност или должност).

57. Народната банка разгледува барање за издавање согласност од точката 1 од оваа одлука со комплетна документација. Под комплетна документација се подразбира документацијата пропишана со оваа одлука, документацијата која дополнително е побарана од гувернерот на Народната банка, како и соодветните документи, податоци и информации кои треба да се

добијат од надлежни домашни и странски институции за одлучување по барањето.

При разгледување на барањето, Народната банка може да ја користи и документацијата со која располага таа за соодветната банка, правното или физичкото лице.

XII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ²

58. Одредбите од оваа одлука соодветно се применуваат и на штедилниците во Република Северна Македонија.

59. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

60. На постапките започнати пред влегувањето во сила на оваа одлука, ќе се применуваат одредбите коишто важеле на денот на поднесувањето на барањето за добивање претходна согласност до Народната банка.

61. На денот на влегување во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за издавање согласности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 91/07, 134/07, 139/08 и 24/11).

О. бр. 02-15/V-2/2013
10 мај 2013 година
Скопје

Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија
Димитар Богов

---

² Точката 12 од Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за издавање согласности („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 50/19) гласи: „На постапките започнати пред влегувањето во сила на Законот за изменување и дополнување на Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/19), ќе се применуваат одредбите од Одлуката за издавање согласности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/13 и 24/18).

Прашалник за член на надзорен одбор

1. Лични податоци

1.1. Име и презиме

1.2. Домашна адреса

1.3. Адреса во Република Северна Македонија (доколку станува збор за странско лице со престој во Република Северна Македонија)

1.4. Датум и место на раѓање

1.5. Државјанство

1.6. Бројна лична карта или број на пасош (за странски физички лица)

1.7. ЕМБГ

1.8. Телефон и адресана електронска пошта

2. Податоци за образованието

Назив на образовната институција и седиште	Целосен назив на стекнатиот степен на образование	Период на стекнување на образованието

3. Податоци за квалификацијата, професионалната историја и искуство

3.1. Наведете ги сите работни места и/или функции на кои сте работеле / извршувале до моментот на пополнување на прашалникот, почнувајќи од последното работно место.

Период од/до (месец/година)	Име, седиште и основна дејност на работодавецот	Работно место/функција, краток опис на работните задолженија и овластувања за одлучување

3.2. Наведете ги сите стекнати обуки во доменот на банкарството и/или финансиите

Назив на обуката	Институција која ја спровела обуката	Период одржување на обуката

4. Дали Ви била изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност? Ако Ви била изречена ваква санкција или казна забрана, наведете ги сите детали.
5. Дали сте биле осуден/а со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали.
6. Дали сте Вие или лицето поврзано со Вас, акционер, сопственик, сосопственик или содружник во некое правно лице вклучувајќи ја и банката во која сте предложени за член на надзорниот одбор? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за предложениот член, а втората за лицата поврзани со него.

Назив и седиште на правното лице во кое предложениот член има дел од капиталот и/или од акциите со право на глас	Процент од капиталот и/или од акциите со право на глас

Име и презиме, односно назив на поврзаното лице и начинот на поврзаноста	Назив и седиште на правното лице во кое поврзаното лице има дел од капиталот и/или од акциите со право на глас	Процент од капиталот и/или од акциите со право на глас

7. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, член на орган на надзор или управување во претходно наведените лица? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за предложениот член, а втората за лицата поврзани со него.

Назив и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување

Име и презиме, односно назив на поврзаното лице и начинот на поврзаноста	Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување

8. Дали сте член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин имате влијание врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки на кое било друго правно лице, освен правните лица од точката 6 од овој прашалник? Наведете ги тие правни лица, органот на надзор или управување и начинот на кој имате влијание.

Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување	Опис на начинот на остварување влијание

9. Доколку сте предложен за независен член на надзорниот одбор, дали Ви е и/или лицата поврзани со Вас, сте имале каков било материјален интерес или деловен однос со банката во која сте предложен за член на надзорен одбор во последните три години, вклучувајќи го и вкупниот надоместок за членство во надзорниот одбор согласно со Политиката за наградување на банката? Ако одговорот е потврден, наведете повеќе детали за видот и износот на материјалниот интерес или видот на деловниот однос.
10. Наведете колку време посветувате за извршување на функциите член на орган на надзор или управување во другите правни лица, наведени во точките 3, 7 и 8 од овој прашалник.

Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување	Потребно време – неделно (во часови) и годишно (во денови)	Број на состаноци годишно	Дополнителни информации

11. Доколку сте претставник на акционер/и на банката, кој акционер или кои акционери на банката ќе го/ги претставувате во надзорниот одбор? На кој начин сте поврзани со акционерот/акционерите?
12. Доколку сте предложен/а за независен член на надзорниот одбор на банката, на кој начин сметате дека ќе можете да ја остварите својата независна улога?

13. Дали сте лице поврзано со другите членови на надзорниот одбор или со членовите на управниот одбор на банката? Ако одговорот е потврден, наведете со кои членови и на кој начин сте поврзани.
14. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, поврзан/а со други лица кои, согласно со Законот за банките, се сметаат за поврзани лица со банката? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за физичкото лице, а втората за лицата поврзани со физичкото лице.

Име и презиме, односно назив и седиште на поврзаното лице со банката	Начин на поврзаност

Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со физичкото лице	Име и презиме, односно назив и седиште на поврзаното лице со банката	Начин на поврзаност помеѓу лицата од колоната 1 и 2

15. Дали врз правните лица во кои сте биле одговорно лице (управител, извршен член на одбор на директори, член на управен одбор), била отворена стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете подетални податоци за вашите активности, надлежности и одговорности во тоа правно лице.
16. Дали против Вас е донесена правосилна судска пресуда со која е утврдена Ваша одговорност за отворената стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги сите детали поврзани со судската пресуда.
17. Доколку е применливо во Вашата земја, дали над Вашиот имот е отворена стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги детално сите околности поврзани со оваа постапка.
18. Дали од страна на надлежен супервизорски орган, освен Народната банка на Република Северна Македонија, биле преземени мерки кон банка или друга финансиска институција во која сте остварувале контрола или сте биле член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин сте влијаеле врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки? Доколку одговорот е потврден, наведете ги мерките и сите детали поврзани со нивното спроведување.

19. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, вршел оцена на вашата репутација и/или соодветност при барање согласност за член на орган на надзор или управување на тие институции? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.

Назив на надлежниот супервизорски орган	Вид на побарана согласност/дозвола	Причини поради кои не била дадена согласноста (доколку надлежниот орган не ја издал побараната согласност)	Период на важност на добиената согласност/дозвола

20. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, Ви одзел согласност за акционер или учество во капитал на банка или друга финансиска институција или Ви одзел согласност да бидете член на орган на надзор или управување? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
21. Дали некогаш, сте биле отповикан/а или од Вас било побарано да се повлечете од вршење некоја функција во друго правно лице? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
22. Наведете во кои од следните или други области имате познавање и/или искуство: финансиски пазари и пазари на капитал, финансиски анализи, стратемиско планирање, управување со ризици, информациска технологија, внатрешна ревизија, законска регулатива, корпоративно управување и управување со друштва. Дадете соодветно објаснување.
23. Дали во досегашното извршување на функцијата член на надзорен одбор се разгледувало и одлучувало запрашања во кои постоел судир помеѓу Вашиот личен интерес, вклучувајќи го и интересот на лицата поврзани со Вас и интересот на банката? Доколку одговорот е потврден, наведете ги конкретните случаи и начинот на кој сте постапиле.
24. Наведете други факти или околности кои би можеле да бидат важни при оцена на Вашето познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансиите и на вашето искуство во обезбедување стабилно и сигурно работење на банката.
25. Дадете краток опис на Вашите очекувања за просперитет на банката по пет години од нејзиното работење.

Јас _____ (име на физичкото лице)

а) Изјавувам, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека лично го пополнив овој прашалник и дека информациите содржани во него,

како и целата документација која ја доставувам во рамките на барањето за издавање согласност за член на надзорен одбор на _____ (име на банката), се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи.

б) Свесен/свесна сум за критериумите пропишани со Законот за банките кои треба да ги исполнам за да станам член на надзорен одбор во банка.

в) Изјавувам дека ќе обезбедам почитување на супервизорските стандарди и на мерките преземени од страна на Народната банка, со што ќе обезбедам сигурно и стабилно работење на банката.

Место и датум

Потпис на физичкото лице

_____

_____

Прашалник за член на управен одбор

1. Лични податоци

1.1. Име и презиме

1.2. Домашна адреса

1.3. Адреса во Република Северна Македонија (доколку станува збор за странско лице со престој во Република Северна Македонија)

1.4. Датум и место на раѓање

1.5. Државјанство

1.6. Број на лична карта или број на пасош (за странски физички лица)

1.7. ЕМБГ

1.8. Телефон и адреса на електронска пошта

2. Податоци за образованието

Назив на образовната институција и седиште	Целосен назив на стекнатиот степен на образование	Период на стекнување на образованието

2.1. Познавање на македонскиот јазик

Мајчин јазик _____
 Одлично _____
 Добро _____
 Слабо _____

2.2. Познавање странски јазици

Странски јазик	Одлично	Добро	Слабо

3. Податоци за квалификацијата, професионалната историја и искуството

- 3.1. Наведете ги сите работни места и/или функции на кои сте работеле / извршувале до моментот на пополнувањето на прашалникот (вклучувајќи ги и правните лица од членот 83 став 8 од Законот за банките), почнувајќи од последното работно место.

Период од/до (месец/година)	Име, седиште и основна дејност на работодавецот	Работно место/функција, краток опис на работните задолженија и овластувања за одлучување

- 3.2. Наведете ги сите членства во професионални тела или слични организации

Професионално тело или слична организација	Датум на стекнување на членството

- 3.3. Наведете ги сите стекнати обуки во доменот на банкарството и/или финансиите

Назив на обуката	Институција која ја спровела обуката	Период на одржување на обуката

4. Дали Ви била изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност? Ако Ви била изречена ваква санкција или казна забрана, наведете ги сите детали.
5. Дали сте биле осуден/а со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали.
- 5.1. Доколку имате соработник во смисла на Законот за банките, дали лицето било осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали.
6. Дали Вие, или лице поврзано со Вас, сте акционер, сопственик, сосопственик или содружник во правно лице, вклучувајќи ја и банката во која сте предложени за член на управниот одбор? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за предложениот член, а втората за лицата поврзани со него.

Назив и седиште на правното лице во кое предложениот член има дел од капиталот и/или од акциите со право на глас	Процент од капиталот и/или од акциите со право на глас

Име и презиме, односно назив на поврзаното лице и начинот на поврзаност	Назив и седиште на правното лице во кое поврзаното лице има дел од капиталот и/или од акциите со право на глас	Процент од капиталот и/или од акциите со право на глас

7. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, член на орган на надзор или управување во претходно наведените лица? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за предложениот член, а втората за лицата поврзани со него.

Назив и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување

Име и презиме, односно назив на поврзаното лице и начинот на поврзаност	Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување

8. Дали сте член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин имате влијание врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки на кое било друго правно лице, освен правните лица од точката 6 од овој прашалник? Наведете ги тие правни лица, органот на надзор или управување и начинот на кој имате влијание.

Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување	Опис на начинот на влијаење

9. Дали во досегашното извршување на функцијата член на управен одбор се разгледувало и одлучувало за прашања во кои постоел судир помеѓу Вашиот личен интерес, вклучувајќи го и интересот на лицата поврзани со Вас и интересот на банката? Доколку одговорот е потврден, наведете ги конкретните случаи и начинот на кој сте постапиле.
10. Дали врз правните лица во кои сте биле одговорно лице (управител, извршен член на одбор на директори, член на управен одбор), била отворена стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете подетални податоци околу вашите активности надлежности и одговорности во тоа правно лице.
11. Дали против Вас е донесена правосилна судска пресуда со која е утврдена Ваша одговорност за отворената стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги сите детали поврзани со судската пресуда.
12. Доколку е применливо во Вашата земја, дали над Вашиот имот е отворена стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги детално сите околности поврзани со оваа постапка.
13. Дали од страна на надлежен супервизорски орган, освен Народната банка на Република Северна Македонија, биле преземени мерки кон банка или друга небанкарска финансиска институција во која сте остварувале контрола или сте биле член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин, сте влијаеле врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки? Доколку одговорот е потврден, наведете ги мерките и сите детали поврзани со нивното спроведување.
14. Дали сте лице поврзано со другите членови на управниот одбор или на надзорниот одбор на банката? Доколку одговорот е потврден, наведете со кои членови и на кој начин сте поврзани.
15. Дали Вие, или лицето поврзано со Вас, сте поврзан/а со други лица кои, согласно со Законот за банките, се сметаат за лица поврзани со банката? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следните две табели, при што првата се пополнува само за физичкото лице, а втората за лицата поврзани со физичкото лице.

Име и презиме, односно назив и седиште на поврзаното лице со банката	Начин на поврзаност

Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со физичкото лице	Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со банката	Начин на поврзаност помеѓу лицата од колона 1 и 2

16. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, вршел оценка на Вашата репутација и/или соодветност при барање согласност за станување член на орган на надзор или управување на тие институции? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.

Назив на надлежниот супервизорски орган	Вид на побараната согласност/дозвола	Причини поради кои не била дадена согласноста (доколку надлежниот орган не ја издал побараната согласност)	Период на важење на издадената согласност/дозвола

17. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, Ви одзел согласност за акционер или учество во капитал на банка или друга финансиска институција или Ви одзел согласност за станување член на орган на надзор или управување? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
18. Дали некогаш сте биле отповикан/а или од Вас било побарано да се повлечете од вршење некоја функција во друго правно лице? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
19. Дали е предвидена поделба на областите на одговорност на членовите на управниот одбор на банката? Ако е одговорот потврден, наведете за која област ќе бидете одговорни?
20. Кои се, според Вас, позитивните страни на банката во која сте предложен/а да бидете член на управен одбор? Како ќе ги искористите овие предности за зајакнување на стабилноста и сигурноста на банката?

21. Кои се според Вас слабите страни на банката во која сте предложени да бидете член на управен одбор? Како ќе ги отстраните/намалите овие слабости?
22. Наведете други факти или околности кои би можеле да бидат важни при оцена на вашата способност за станување член на управен одбор на банка и за обезбедување стабилно и сигурно работење на банката.
23. Дадете краток опис на Вашите очекувања за просперитет на банката по пет години.

Јас _____ (име на физичкото лице)

а) Изјавувам, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека лично го пополнив овој прашалник и дека информациите содржани во него, како и целата документација којашто ја доставувам во рамките на барањето за издавање согласност за член на управен одбор на _____ (име на банката), се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи.

б) Свесен/свесна сум за критериумите пропишани со Законот за банките коишто треба да ги исполнам за да станам член на управен одбор на банка.

в) Изјавувам дека ќе обезбедам почитување на супервизорските стандарди и на мерките преземени од страна на Народната банка и ќе ги доставам сите податоци и информации побарани од Народната банка за вршење ефикасна супервизија, со што ќе обезбедам сигурно и стабилно работење на банката.

Место и датум

Потпис на физичкото лице

_____

_____

Образец 3

Прашалник за физичките лица кои имаат намера да стекнат акции во банка

1. Лични податоци

1.1. Име и презиме

1.2. Домашна адреса

1.3. Адреса во Република Северна Македонија (доколку станува збор за странско лице со престој во Република Северна Македонија)

1.4. Датум и место на раѓање

1.5. Државјанство

1.6. Број на лична карта или број на пасош (за странски физички лица)

1.7. ЕМБГ

1.8. Телефон и адреса на електронска пошта

2. Податоци за образованието

Назив на образовна институција и седиште	Целосен назив на стекнатиот степен на образование	Период на стекнување на образованието

3. Наведете ги сите работни места и/или функции кои сте ги имале до моментот на пополнувањето на прашалникот, почнувајќи од последното работно место.

Период од/до (месец/година)	Име, седиште и основна дејност на работодавецот	Работно место/функција (каде и кога)

4. Дали Ви била изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност? Ако Ви била изречена ваква санкција или казна забрана, наведете ги сите детали.

5. Дали сте биле осуден/а со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали.

- 5.1. Доколку имате соработник во смисла на Законот за банките, дали лицето било осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали
6. Доколку е применливо во Вашата земја, дали над Вашиот имот е отворена стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги детално сите околности поврзани со оваа постапка.
7. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, акционер, сопственик, сосопственик или содружник во друго правно лице? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за физичкото лице, а втората за лицата поврзани со физичкото лице.

Назив и седиште на правното лице во кое физичкото лице има дел од капиталот и/или од акциите со право на глас	Процент од капиталот и/или од акциите со право на глас

Име и презиме, односно назив на поврзаното лице и начинот на поврзаност	Назив и седиште на правното лице во кое поврзаното лице има дел од капиталот и/или од акциите со право на глас	Процент од капиталот и/или од акциите со право на глас

8. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, член на орган на надзор или управување во претходно наведените лица? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за физичкото лице, а втората за лицата поврзани со физичкото лице.

Назив и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување

Име и презиме, односно назив на поврзаното лице и начинот на поврзаност	Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување

--	--	--

9. Дали сте член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин имате влијание врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки на кое било друго правно лице, освен на правните лица од точката 8 од овој прашалник? Наведете ги тие правни лица, органот на надзор или управување и начинот на кој имате влијание.

Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување	Опис на начинот на влијаење

10. Дали била отворена стечајна постапка врз правните лица во кои сте имале контрола или сте биле член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин сте влијаеле врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки? Доколку одговорот е потврден, наведете подетални податоци околу вашите активности во тоа правно лице.
11. Дали против Вас е донесена правосилна судска пресуда со која е утврдена Ваша одговорност за отворената стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги сите детали поврзани со судската пресуда.
12. Дали од страна на надлежен супервизорски орган, освен Народната банка на Република Северна Македонија, биле преземени мерки кон банка или друга финансиска институција во која сте имале контрола или сте биле член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин сте влијаеле врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки? Доколку одговорот е потврден, наведете ги мерките и сите детали поврзани со нивното спроведување.
13. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, поврзан/а со други лица кои, согласно со Законот за банките, се сметаат за поврзани лица со банката? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следните две табели, при што првата се пополнува само за физичкото лице, а втората за лицата поврзани со физичкото лице.

Име и презиме, односно назив и седиште на поврзаното лице со банката	Начин на поврзаност

Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со	Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со банката	Начин на поврзаност помеѓу лицата од колона 1 и 2

физичкото лице		

14. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, вршел оценка на Вашата репутација и способност при барање согласност за стекнување учество во капиталот или за станување член на орган на надзор или управување во тие институции? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.

Назив на надлежниот супервизорски орган	на Вид на побараната согласност/дозвола	Причини зошто согласноста не е добиена (доколку надлежниот орган не ја издал бараната согласност)

15. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, Ви одзел согласност за акционер или за учество во капиталот на банка или друга финансиска институција или Ви одзел согласност да бидете член на орган на надзор или управување? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
16. Дали сте биле отповикан/а или од Вас било побарано да се повлечете од вршење на некоја функција во друго правно лице? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
17. Наведете други факти или околности кои би можеле да бидат важни при оценка на вашата способност да бидете акционер на банка и да обезбедите стабилно и сигурно работење на банката.
18. Дадете краток опис на Вашите очекувања за просперитет на банката по пет години од нејзиното работење (задолжително одговараат физичките лица кои имаат намера да остваруваат учество во банката што се основа).

Јас _____ (име на физичкото лице)

а) Изјавувам, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека лично го пополнив овој прашалник и дека информациите содржани во него, како и целата документација којашто ја доставувам во рамките на барањето за

издавање согласност за стекнување акции во _____ (име на банката), се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи.

б) Свесен/свесна сум за критериумите пропишани со Законот за банките коишто треба да ги исполнам за да станам акционер во банка.

в) Изјавувам дека ќе обезбедам почитување на супервизорските стандарди, мерките преземени од страна на Народната банка и ќе ги доставам сите податоци и информации побарани од Народната банка за вршење ефикасна супервизија, со што ќе обезбедам сигурно и стабилно работење на банката.

Место и датум

Потпис на физичкото лице

_____

_____

Прашалник за правните лица кои имаат намера да стекнат акции во банка

1. Податоци за правното лице

1.1. Назив на правното лице

1.2. Седиште

1.3. Даночен број

1.4. Матичен број (или соодветен идентификациски број, во согласност со прописите на странската земја - за странско правно лице)

1.5. Телефон, адреса на електронска пошта и интернет-адреса (доколку правното лице има ваква адреса)

1.6. Основна дејност, согласно со националната класификација на дејности, или согласно со класификацијата на дејности која е важечка во странската земја (за странско правно лице)

2. Наведете ги лицата кои се членови на органите на управување и надзор на правното лице, со кратка биографија за нивното образование и досегашно работно искуство

Име и презиме	Орган на надзор или управување	Стектото образование	Работно искуство (каде и кога)

3. Наведете ги лицата кои во правното лице поседуваат, директно или индиректно, повеќе од 10% од акциите, односно уделите

Име и презиме/назив	Адреса/седиште	Основна дејност	Учеството во капиталот или во правата на глас изразено во проценти

4. Дали лицата од точката 3 од овој прашалник имаат свои претставници во органите на надзор или управување на правното лице? Доколку одговорот е потврден, наведете ги правните лица и нивните претставници во органите на надзор или управување на правното лице кое има намера да основа банка.

Назив и седиште	Име и презиме на претставникот	Орган на надзор или управување

5. Наведете ги правните лица во кои правното лице поседува, директно или индиректно, повеќе од 10% од акциите, односно уделите

Назив и седиште	Основна дејност	Учеството во капиталот или правата на правното лице изразено проценти	во глас на лице во	Проценета (пазарна) вредност на учеството* (во 000 денари)

* Во недостаток на проценета (пазарна) вредност на учеството, се зема книговодствената вредност на учеството.

- 5.1. За сите овие лица се доставуваат финансиски извештаи за последните три години.

6. Дали правното лице има свои претставници во органите на надзор или управување на лицата од точката5 од овој прашалник? Доколку одговорот е потврден, наведете ги правните лица и претставниците на правното лице, кое има намера да основа банка, во нивните органи на надзор или управување.

Назив и седиште	Име и презиме на претставникот на правното лице	Орган на надзор или управување

7. Дали правното лице има свои претставници во органите на надзор или управување или на кој било друг начин има влијание врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки на кое било друго правно лице во Република Северна Македонија или во странство? Наведете ги правните лица, органите и лицата кои го претставуваат правното лице.

Име и седиште на правното лице	Орган на надзор или управување	Име и презиме на претставникот на правното лице	Опис на начинот на влијаење

--	--	--	--

8. Дали на правното лице му била изречена споредна казна: забрана за добивање дозвола за основање и работа на банка, одземање дозвола за основање и работа на банка, забрана за основање нови правни лица и привремена или трајна забрана за вршење банкарски активности? Ако била изречена ваква казна, наведете ги сите детали.
9. Дали на лицето кое остварува контрола во правното лице (доколку е правно лице) му била изречена споредна казна: забрана за добивање дозвола за основање и работа на банка, одземање дозвола за основање и работа на банка, забрана за основање нови правни лица и привремена или трајна забрана за вршење банкарски активности? Ако била изречена ваква казна, наведете ги сите детали.
10. Дали на правното лице му била изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење дејност? Ако била изречена ваква санкција или казна забрана, наведете ги сите детали.
11. Дали на лицето кое остварува контрола во правното лице му била изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност? Ако била изречена ваква санкција или казна забрана, наведете ги сите детали.
12. Дали лицето кое остварува контрола во правното лице било осудено со правосилна судска пресуда (доколку е физичко лице) на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали.
13. Дали над имотот на правното лице или над имотот на лицето кое остварува контрола во правното лице е отворена стечајна или ликвидациска постапка (доколку лицето кое остварува контрола во правното лице е физичко лице, прашањето се одговара само доколку е применливо во земјата од каде доаѓа)? Доколку одговорот е потврден, наведете ги детално сите околности поврзани со оваа постапка.
14. Дали лице поврзано со правното лице е акционер или член на орган на надзор или управување на друга банка или финансиска институција? Доколку одговорот е потврден, наведете подетално:

Име презиме/назив и седиште на поврзаното лице	и	Име седиште на банката/финансиската институција	и	Учество изразено во проценти	Орган на надзор или управување	Останати важни податоци

15. Дали била отворена стечајна постапка врз правните лица во кои правното лице остварувало контрола или имало свој претставник во органите на

надзор или управување или на кој било друг начин влијаело врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки? Ако одговорот е потврден, наведете подетално.

16. Дали од страна на надлежен супервизорски орган, освен Народната банка на Република Северна Македонија, биле преземени мерки кон банка или друга финансиска институција во која правното лице, остварувало контрола или имало свој претставник во органите на надзор или управување или на кој било друг начин влијаело врз управувањето и донесувањето на нејзините политики и финансиски и деловни одлуки? Ако одговорот е потврден, наведете ги мерките и сите детали поврзани со нивното спроведување или неспроведување.
17. Дали од страна на надлежен супервизорски орган, освен Народната банка на Република Северна Македонија, биле преземени мерки кон банка или друга финансиска институција контролирана од лицето кое остварува контрола во правното лице или во која ова лице имало свој претставник во органите на надзор или управување или на кој било друг начин влијаело врз управувањето и донесувањето на нејзините политики и финансиски и деловни одлуки? Ако одговорот е потврден, наведете ги мерките и сите детали поврзани со нивното спроведување или неспроведување.
18. Дали правното лице или лицето кое остварува контрола во правното лице, е поврзано со другите лица кои заедно со правното лице имаат намера да основаат банка? Наведете на кој начин.
19. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија вршел оценка на репутацијата и способноста на правното лице или на лицето кое остварува контрола во правното лице, за учество во капиталот на тие институции? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали во посебни табели за правното лице и за лицето кое остварува контрола во правното лице.

Назив на надлежниот супервизорски орган	на Вид на побараната согласност/дозвола	Причини поради кои согласноста не била добиена (доколку надлежниот орган не ја издал бараната согласност)

20. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, на правното лице му одзел согласност за акционер или за квалификувано учество во капитал на банка или друга финансиска институција или согласност да биде член или да има свој претставник во орган на надзор

или управување на таа банка или финансиска институција? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.

21. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, на лицето кое остварува контрола во правното лице, му одзел согласност за акционер или за квалификувано учество во капитал на банка или друга финансиска институција или согласност за станување член или за вклучување свој претставник во орган на надзор или управување на таа банка или финансиска институција? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
22. Наведете други факти или околности кои би можеле да бидат важни при оцена на способноста од страна на правното лице да биде акционер на банка и да обезбеди стабилно и сигурно работење на банката.
23. Дадете краток опис на Вашите очекувања за просперитет на банката по пет години од нејзиното работење.

Јас _____ (име и презиме на членот на органот на надзор или управување на правното лице кое има намера да стекне акции во банка) како член на _____ (органот на надзор или управување на правното лице кое има намера да стекне акции во банка) на _____ (назив на правното лице)

а) Изјавувам, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека лично го пополнив овој прашалник и дека информациите содржани во него, како и целата документација којашто ја доставува правното лице во рамките на барањето за издавање согласност за стекнување акции во банка, се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи.

б) Свесен сум за критериумите пропишани со Законот за банките коишто треба да ги исполни _____ (назив на правното лице) за да стане акционер со квалификувано учество во банка.

в) Изјавувам дека правното лице ќе обезбеди почитување на супервизорските стандарди, спроведување на мерките преземени од страна на Народната банка и ќе ги доставува сите податоци и информации побарани од Народната банка за вршење ефикасна супервизија, со што ќе се обезбеди сигурно и стабилно работење на банката.

Место и датум

Потпис на овластен член на надлежниот орган

_____

_____

Прашалник за лицата со посебни права и одговорности³

1. Лични податоци

1.1. Име и презиме

1.2. Домашна адреса

1.3. Адреса во Република Северна Македонија (доколку станува збор за странско лице со престој во Република Северна Македонија)

1.4. Датум и место на раѓање

1.5. Државјанство

1.6. Број на лична карта или број на пасош (за странски физички лица)

1.7. ЕМБГ

1.8. Телефон и адреса на електронска пошта

2. Податоци за образованието

Назив на образовната институција и седиште	Целосен назив на стекнатиот степен на образование	Период на стекнување на образованието

3. Податоци за квалификацијата, професионалната историја и искуството

3.1. Наведете ги сите работни места и/или функции на кои сте работеле / извршувале до моментот на пополнувањето на прашалникот, почнувајќи од последното работно место.

Период од/до (месец/година)	Име, седиште и основна дејност на работодавецот	Работно место/функција

3.2. Наведете ги сите членства во професионални тела или слични организации

³Го пополнува лицето со посебни права и одговорности кое ќе биде надлежно за вршење на новата финансиска активност.

Професионално тело или слична организација	Датум стекнување на членството

3.3. Наведете ги сите стекнати обуки во доменот на банкарството и/или финансиите

Назив на обуката	Институција која ја спровела обуката	Период одржување на обуката

4. Дали Ви била изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење професија, дејност или должност? Ако Ви била изречена ваква санкција или забрана, наведете ги сите детали.
5. Дали сте биле осуден/а со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци? Ако била изречена ваква пресуда, наведете ги сите детали.
6. Дали врз правните лица во кои сте вршеле функција на лице со посебни права и одговорности (управител, извршен член на одбор на директори, член на управен одбор), била отворена стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете подетални податоци околу Вашите активности надлежности и одговорности во тоа правно лице.
7. Дали против Вас е донесена правосилна судска пресуда со која е утврдена Ваша одговорност за отворената стечајна постапка? Доколку одговорот е потврден, наведете ги сите детали поврзани со судската пресуда.
8. Дали од страна на надлежен супервизорски орган, освен Народната банка на Република Северна Македонија, биле преземени мерки кон банка или друга финансиска институција во која сте остварувале контрола или сте биле член на орган на надзор или управување или на кој било друг начин сте влијаеле врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки? Доколку одговорот е потврден, наведете ги мерките и сите детали поврзани со нивното спроведување.
9. Дали сте лице поврзано со другите лица со посебни права и одговорности на банката? Доколку одговорот е потврден, наведете со кои лица и на кој начин сте поврзани.
10. Дали сте Вие, или лицето поврзано со Вас, поврзан/а со други лица кои, согласно со Законот за банките, се сметаат за поврзани лица со банката? Доколку одговорот е потврден, пополнете ги следниве две табели, при што првата се пополнува само за физичкото лице, а втората за лицата коишто

согласно со Законот за банките се сметаат за поврзани лица со физичкото лице.

Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со банката	Начин на поврзаност

Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со физичкото лице	Име и презиме, односно назив и седиште на лицето поврзано со банката	Начин на поврзаност помеѓу лицата од колона 1 и 2

11. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, вршел оценка на Вашата репутација или соодветност при барање согласност за станување член на орган на надзор или управување на тие институции? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.

Назив на надлежниот супервизорски орган	на Вид на побараната согласност/дозвола	Причини поради кои не била дадена согласноста (доколку надлежниот орган не ја издал побараната согласност)

12. Дали надлежен орган за супервизија на банки и/или други финансиски институции, освен Народната банка на Република Северна Македонија, Ви одзел согласност за акционер или учество во капитал на банка или друга финансиска институција или Ви одзел согласност за станување член на орган на надзор или управување? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
13. Дали некогаш сте биле отповикан/а или од Вас било побарано да се повлечете од вршење некоја функција во друго правно лице? Ако одговорот е потврден, наведете ги сите детали.
14. Кои се, според Вас, позитивните страни од воведувањето на новата финансиска активност во банката, чие вршење ќе биде во Ваша

надлежност? Како ќе бидат искористени овие предности за зајакнување на стабилноста и сигурноста на банката?

15. Кои се, според Вас, слабите страни од воведувањето на новата финансиска активност во банката, чие вршење ќе биде во Ваша надлежност? Како ќе бидат отстранети овие слабости?

16. Наведете други факти или околности кои би можеле да бидат важни при оцена на Вашата способност за станување лице со посебни права и одговорности на банка и за обезбедување стабилно и сигурно работење на банката.

Јас _____ (име на физичкото лице)

а) Изјавувам, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека лично го пополнив овој прашалник и дека информациите содржани во него, како и целата документација којашто ја доставувам како предложено лице со посебни права и одговорности на _____ (име на банката), се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи.

б) Свесен/свесна сум за критериумите пропишани со Законот за банките коишто треба да ги исполнам за да станам лице со посебни права и одговорности на банка.

в) Изјавувам дека ќе обезбедам почитување на супервизорските стандарди и на мерките преземени од страна на Народната банка и ќе ги доставам сите податоци и информации побарани од Народната банка за вршење ефикасна супервизија, со што ќе обезбедам сигурно и стабилно работење на банката.

Место и датум

Потпис на физичкото лице

_____

_____